TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

Dnro 2986/93/2021

19.4.2021

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Asia: **HE 49/2021 vp** Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi geenitekniikkalain muuttamisesta

Lausunto

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt tietosuojavaltuutetulta lausunnon koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi geenitekniikkalain muuttamisesta. Kiitän mahdollisuudesta lausua lakiehdotuksesta ja esitän kunnioittavasti seuraavaa:

Yleisen tietosuoja-asetuksen ((EU) 2016/679) 86 artiklan mukaan viranomaiset voivat virallisten asiakirjojen julkisuuden ja henkilötietojen suojaa koskevan oikeuden yhteensovittamiseksi luovuttaa viranomaisen hallussa oleviin virallisiin asiakirjoihin sisältyviä henkilötietoja viranomaiseen sovellettavan unionin oikeuden tai jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.

Ehdotetun lain 32 a §:n 1, 3, 5 ja 6 momentissa mainitut tiedot näyttäisivät kaikilta osin sisältyvän joko avoimen käytön direktiivin (2001/18/EY) mukaisiin kansallisella lainsäädännöllä toimeenpantaviin säännöksiin (25 artiklan 3 ja 7 kohta), joihin ei liity kansallista liikkumavaraa (HE 49/2021 vp, s. 26), tai yleisen elintarvikeasetuksen (178/2002/EY) mukaisiin suoraan sovellettaviin säännöksiin (39 artiklan 4 kohta, 39 e artiklan 1 ja 2 kohta). Ehdotetun lain 32 §:n 1 momentissa mainitut tiedot perustuvat avoimen käytön direktiivin aikaisempaan 25 artiklaan (HE 42/2004 vp, s. 32), eikä tietoihin ehdoteta sisällöllisiä muutoksia, vaan ne vastaisivat jo voimassa olevan lain 32 §:n 1 momentin mukaisia tietoja.

Ehdotetun lain 36 b §:n osalta katson, että yleisön kuulemisessa julkistettavat tiedot voivat tietyissä yksittäisissä tapauksissa olla lakiehdotuksessa kuvatuin tavoin yhdistettävissä tiettyyn tunnistettavissa olevaan henkilöön (HE 49/2021 vp, s. 18–19, 29–30, 34). Kliinistä lääketutkimusta tai erityisluvallista käyttöä koskevien kenttäkokeiden osalta kyse saattaisi tällöin olla tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 15 kohdassa tarkoitetuista terveyttä koskevista tiedoista, joiden käsittely on tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ilmaistun pääsäännön mukaan kiellettyä. Käsittely olisi mahdollista ainoastaan tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaisten poikkeusperusteiden nojalla. Terveyttä koskevat tiedot ovat myös viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 25 kohdassa tarkoitetulla tavalla salassa pidettäviä. Näin ollen pidän perusteltuna, että yleisön kuuleminen voitaisiin lakiehdotuksen 36 b §:n 2 momentissa esitetyin edellytyksin jättää tietyissä yksittäisissä tapauksissa henkilön yksityisyyden ja henkilötietojen suojan turvaamiseksi toteuttamatta.